

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 14639
Tarih : 30.09.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 30/09/2021 16:54
Sayı: E-120.10-
0886331

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

LGBTİ+'lara yönelik medyada kullanılan ayrımcı dil ve nefret söylemlerinin araştırılarak nedenlerinin tespit edilmesi, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli her türlü şiddetin ve LGBTİ+ karşıtı kampanyaların önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını için gereğini arz ve teklif ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Medyanın toplumun kültürel ve sosyal yapısını derinden etkileme gücüne sahip olduğu ve bireylerin düşüncelerine ve davranışlarına büyük etkisi olduğu bilinmektedir. Türkiye’de medya toplumsal sorunların çözümünde, barışın toplumsallaşmasında pozitif bir rol oynamak yerine ne yazık ki genel olarak şiddeti, ayrımcılığı, nefreti, cinsiyetçiliği ve yabancı düşmanlığını körükleyen bir dil kullanmaktadır. Medyada kullanılan söz konusu ayrıştırıcı ve düşmanlaştırıcı nefret söylemlerinin cezasız bırakılması ise bu dilin giderek daha da yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Özellikle LGBTİ+’lara yönelik kullanılan düşmanlaştırıcı ve ayrımcı dilin sonucunda yaşam hakkı ihlaline varan saldırılar gerçekleşmekte, nefretin büyümesine, önyargının yerleşmesine ve nefret suçlarına sebep olmaktadır.

“Genel ahlak”, “milli ve manevi değerler”, “Türk aile yapısı” gibi muğlak ifadeler öne sürülerek bireyler cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimlerinden dolayı ötekileştirilmekte, ayrımcılığa uğramaktadır. Halihazırda haklara erişimde ciddi sorunlar yaşayan, yaşam hakkı dahil olmak üzere bir dizi hakkı sistematik olarak ihlal edilen LGBTİ+’ların yaşadıkları sorunlar medyadaki nefret ve ayrımcı söylemlerle derinleşmekte, önyargılar yerleşik hale getirilmektedir.

Yapılan araştırmalar LGBTİ+’lara yönelik medyadaki ayrımcılık ve nefret söyleminin Hükümet’in ve kamu görevlilerinin açıklama ve uygulamalarına paralel şekilde ilerlediğini ortaya koymaktadır.

Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği’nin (Kaos GL) “Medyada LGBTİ+ Temsili İzleme Raporu”na göre yayınlanan haberlerde özellikle İstanbul Sözleşmesi etrafında şekillenen LGBTİ+ karşıtı kampanya ve Diyanet’in hedef gösteren hutbesinin ardından LGBTİ+’ların olumsuz temsili, nefret söylemi ve ayrımcı dil içeren metinlerin sayısı artmıştır. Koronavirüs pandemisiyle geçen süreçte sistematik ve organize bir şekilde LGBTİ+ karşıtı kampanyalar hem yaygın medyada hem de yerel medyada yoğunluk kazanmıştır. 2017 yılında toplam 2388 haberden 1291’i; 2018 yılında toplam 2278 haberden 1130’u; 2019 yılında toplam 2643 haberden 1493’ü; 2020 yılında toplam 3459 haberden 2093’ü nefret söylemi ve ayrımcılık içermektedir. Özellikle nefret söylemi ve ayrımcılık içeren haberlerin bir gazete yayımlandıktan sonra hızla hem yaygın hem de yerel basında yaygınlaşması bu saldırıların bir yayın politikasına dönüştüğünü ortaya koymaktadır.

Medyadaki LGBTİ+ karşıtlığı ve düşmanlığı tesadüfî veya rastlantısal değil, sistematik olarak LGBTİ+’ların ve örgütlerinin hedef gösterilmesiyle ilgilidir. Nitekim Kaos GL’nin raporunda ve diğer izleme faaliyetlerinde; belli dönemlerde kamu otoritelerinin, bakanların,

Cumhurbaşkanı'nın ve üst düzey kamu görevlilerinin LGBTİ+'ları hedef alan açıklamalarına paralel bir şekilde medyada çok hızlı bir şekilde düşmanlaştırma politikalarının devreye koyulduğu belirtilmiştir. LGBTİ+'ları düşmanlaştırmak için en çok kullanılan stratejiler arasında itibarsızlaştırma, LGBTİ+ örgütleri ve LGBTİ+'ları "marjinal", "toplum dışı unsurlar" olarak gösterme ve bir kutuplaştırma aracına dönüştürme eğilimleri öne çıkmıştır.

Özellikle 2015 yılından beri Hükümet'in LGBTİ+'ların temel hak ve özgürlüklerini hedef alan uygulama ve açıklamaları, İstanbul Sözleşmesi etrafında şekillenen karalama kampanyaları, Valiliklerin çeşitli şehirlerdeki LGBTİ+ Onur Haftası ve Yürüyüşü yasakları gibi uygulamalar LGBTİ+'lara karşı bilinçli, ideolojik, sistematik bir yaklaşım olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla devletin her kademesinde kurumsallaştırılan LGBTİ+ karşıtlığı medyada da yansımasını bulmuştur. Bu bağlamda medyanın LGBTİ+'lara yönelik ayrımcı dil ve nefret söylemlerinin araştırılarak nedenlerinin tespit edilmesi ve LGBTİ+ karşıtı kampanyaların önüne geçilmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve talep ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	İlham
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal B.
3	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	B. Öztürk
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	2A
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal B.
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	M. Ruştü Tiryakî
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Felçnas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
13	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	Semra
14	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	Hişyar Özsoy
15	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garo Paylan
16	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam Taşcier
17	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye Tosun
18	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Şevin Coşkun
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusrettin Maçın
20	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş